

ŠLJIVANČANINOVA ŽALBA REZULTIRALA PRESEDANOM

Author: [Rachel Irwin](#)

Prvi put će u Tribunalu žalbene sudije zasedati zbog zahteva da preispitaju svoju presudu.

Pišu: Rachel Irwin i Simon Jennings iz Haga (TU br. 643, 24. april 2010.)

Žalbene su sudije odlučile da 3. juna održe zasedanje kako bi pomogle da se utvrdi da li presuda – koju su one izrekle oficiru Jugoslovenske Narodne Armije (JNA), Veselinu Šljivančaninu – treba da bude preispitana. Reč je o odluci kakva u dosadašnjoj praksi Haškog tribunala nikada nije doneta.

Svi raniji zahtevi da se razmotre žalbene presude – a otkako je Tribunal počeo sa radom, podneto ih je ukupno 11 – bili su odbijeni, kaže predstavnica za štampu, Nerma Jelačić. Ovo je prvi put da će biti održano zasedanje koje se tiče zahteva za ponovnim razmatranjem.

Šljivančaninovi advokati su 28. januara ove godine zatražili od žalbenih sudija da presudu koju su donele 5. maja preispitaju u svetlu nekih naknadno otkrivenih činjenica.

Šljivančanin je najpre 27. septembra 2007. bio osuđen na pet godina zatvora zbog pomaganja i podsticanja mučenja hrvatskih i drugih nesrpskih zatočenika na farmi Ovčara, koje se dogodilo nakon što je hrvatski grad Vukovar, u novembru 1991., pao u ruke srpskih snaga.

Žalbene su sudije 5. maja prošle godine ne samo potvrdile tu presudu, nego su i odbacile oslobađajuću presudu za pomaganje i podsticanje ubijanja zarobljenika – usled čega su i zatvorsku kaznu više nego utrostručile, povećavši je na 17 godina.

U svom ovosedmičnom nalogu koji se ticao rasporeda zasedanja, sudije su napisale kako ovaj „osobeni kontekst nalaže da se u interesu pravde održi jedno usmeno saslušanje“.

Na tom će saslušanju biti razmotreno svedočenje Miodraga Panića, bivšeg načelnika štaba Šljivančaninove jedinice, kako bi se utvrdila „dokazna vrednost“ njegovog iskaza i to da li se zahvaljujući njegovom iskazu pojavila „nova činjenica“.

Mišljenje sudije Fausta Pokara (Fausto Pocar) bilo je različito od većinskog, pošto se on založio za to da žalbeno veće najpre odluči da li postoji ikakva „nova činjenica“, a da tek potom eventualno bude održano nekakvo saslušanje.

Sudija Pokar je rekao i kako odluka koja je usvojena većinom glasova može dovesti do „bujice neopravdanih zahteva za ponovnim razmatranjem, a u cilju pokušaja pronalaženja novih činjenica“.

Prošlog maja su žalbene sudije utvrdile da je Šljivančanin od strane svog komandanta i saoptuženika Mileta Mrkšića bio obavešten o tome da je zarobljenicima na Ovčari ukinuta vojna zaštita, te da je samim tim bio svestan postojanja rizika da će snage lokalnih Srba verovatno pobiti te zarobljenike.

Kao bivši pukovnik JNA, Mrkšić je osuđen zbog odgovornosti za ubijanje zarobljenika, te za mučenje i okrutno postupanje.

Treći optuženik, Miroslav Radić, oslobođen je svih optužbi nakon što su sudije utvrdile kako ne postoje dokazi za to da je znao za pogubljenja koja su se odigrala na Ovčari.

U presudi žalbenog veća kaže se kako se procena da je Šljivančanin odgovoran za pomaganje i podsticanje ubijanja zarobljenika temelji na zaključku „da je Mrkšić Šljivančaninu morao reći da je JNA ukinula zaštitu ratnim zarobljenicima koji su se nalazili na Ovčari“.

„Jedini razuman zaključak je taj da je, saznajući za odluku o povlačenju jedinica, gospodin Šljivančanin shvatio da će verovatno uslediti ubijanje ratnih zarobljenika na Ovčari“ rekao je sudija Teodor Meron (Theodor Meron) prilikom saopštavanja presude žalbenog veća.

„Gospodin Šljivančanin je morao biti svestan i toga da će – s obzirom na to da je upravo on bio odgovoran za ratne zarobljenike – ukoliko ne bude ništa preduzeo u cilju njihove dalje zaštite biti saučesnik u zločinu koji će počinuti [vojne snage] i paravojne formacije.“

Međutim, Šljivančaninovi advokati su od žalbenih sudija zatražili da svoju presudu preispitaju na temelju toga što „Mile Mrkšić Šljivančaninu nije pominjao nikakvo naređenje o ukidanju vojne zaštite ratnim zarobljenicima na Ovčari“.

Novi dokazi su sadržani u Panićevoj izjavi u vezi sa razgovorom koji su Šljivančanin i Mrkšić vodili u noći 20.

novembra 1991. – kada je Mrkšić Šljivančaninu predavao komandu nad vojnom policijom koja je štitila zarobljenike. Šljivančaninovi advokati tvrde kako Panić može da potvrdi da Mrkšić u tom razgovoru nije obavestio Šljivančanina o povlačenju vojne policije.

„[Svedok] će potvrditi da Mile Mrkšić u tom razgovoru Šljivančaninu nije spomenuo povlačenje jedinica za zaštitu ratnih zarobljenika sa Ovčare, niti bilo koju drugu naredbu koja bi se toga ticala“, kažu advokati u pisanom zahtevu koji su u januaru uputili sudijama.

Prvostepeno veće je u svojoj presudi već potvrdilo da je Panić doista prisustvovao Mrkšićevom razgovoru sa Šljivančaninom, koji se dogodio pri predaji komande 20. novembra 1991.

No, advokati kažu da se Panić tek dan nakon izricanja presude pojavio sa informacijom da Mrkšić Šljivančanina nije obavestio ni o kakvoj odluci o povlačenju jedinica za zaštitu ratnih zarobljenika.

Saslušanje koje će se održati 3. juna pomoći će sudijama da donesu odluku o preispitivanju presude, ali to ne znači da će odluka o preispitivanju naposljetku biti i doneta – izjavila je portparolka Jelačić.

Rachel Irwin i Simon Jennings izveštavaju za IWPR iz Haga.

Location: Bosnia and Herzegovina

Topic: War crimes

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/%C5%A1ljivan%C4%8Daninova-%C5%BEalba-rezultirala-presedanom>